

MANIFEST

La figura de l'educadora i l'educador social als centres escolars

- **Reivindiquem la incorporació de l'educador/a social als centres educatius en qualitat d'agent educatiu pertanyent a l'equip docent i treballant en col·laboració i coresponsabilitat amb les professionals del centre.**
- **Els educadors i educadores socials poden aportar una mirada socioeducativa al centre educatiu i dur a terme funcions de suport, acompanyament i recolzament.**

L'escola al llarg de la seva història s'ha enfrontat a reptes i necessitats de canvi per anar adaptant-se a les realitats i pressions socials i polítiques que ha anat rebent. En l'actualitat, l'escola ja no es pot concebre com una entitat tancada en si mateixa i autosuficient. Les diferents realitats a les quals ha de fer front l'escola, obliguen a una reflexió i a un replantejament de les funcions que realment s'hi estan duent a terme, i provoca preguntes al voltant de quines han de ser les mirades que han de confluir en l'educació escolar o quines estructures possibiliten enfrontar-se als reptes i necessitats que té.

L'escola té necessitat d'entendre's com a part de la societat que l'envolta, aportant i rebent, col·laborant i dialogant amb els diferents agents socials i educatius de les seves realitats, incorporant-hi mirades educatives i socials de diferents disciplines i professionals amb compromisos educatius. Reflexions a realitzar sobre la institució escolar que s'han d'entendre com una oportunitat per a repensar l'educació.

Podem reconèixer alguns dels reptes plantejats a la institució escolar:

- **Educació integral de l'alumnat**
Dur a terme una educació integral demana atendre àmbits personals, acadèmics i socials de cada alumne/a partint d'enfocaments holístics i humanístics. Amb especial contemplació d'aquelles competències que han estat més invisibilitzades en les prioritats i pràctiques educatives: equilibri personal, relació amb les altres o responsabilitat ciutadana i comunitària.

- **Convivència**
Als centres, que són reflex de la nostra societat, apareixen conflictes o situacions que conflueixen en problemes de convivència. Aquests conflictes, lluny de normalitzar-los o cronificar-los, cal afrontar-los i convertir-los en oportunitats de diàleg col·lectiu, reconeixement de l'altre i assumpció de responsabilitats.
- **Desigualtats**
En els centres apareixen també -de manera explícita en la majoria d'ocasions, i implícita o normalitzada, en altres- discriminacions, desigualtats o segregacions en formes d'exclusió, desavantatges, violència, assetjament... que cal detectar i sobre els quals cal actuar per a la seva eradicació.
- **Atenció a la diversitat. Escola inclusiva**
Demanar una escola per a tothom i que respecti i parteixi de les característiques i necessitats de cada persona i de cada col·lectiu, implica assegurar el dret de tota persona a rebre una educació de qualitat amb igualtat d'oportunitats i d'accessibilitat, personalitzar l'aprenentatge així com posar en marxa estructures, organitzacions, recursos, metodologies i adaptacions curriculars que ho possibilitin.
- **Absentisme escolar**
L'alt percentatge d'adolescents que no acrediten el graduat escolar, així com l'absentisme escolar que es produeix en infants i adolescents -i més concretament en col·lectius desfavorits, vulnerables o en risc social-, demana reflexions sobre les causes d'aquestes situacions, l'atorgament de responsabilitats als agents i organismes implicats en aquestes situacions, així com la recerca de mesures que ajudin a la seva reducció.
- **Escola com a comunitat. Relació de l'escola amb l'entorn**
Les diferents realitats en què ens trobem reclamen entendre l'educació com una educació comunitària de tots els agents que intervenen amb l'infant i l'adolescent a partir de la participació, la col·laboració, el diàleg, l'ajut i l'aprenentatge mutu. Una educació que va més enllà de l'espai i el temps escolar i que demana relació amb l'entorn per implicar-se i intervenir però també per rebre i aprendre. Mirades necessàries en una educació que es planteja que vol ser democràtica i que no pot permetre's viure d'esquena a tot allò que l'envolta.

Per assumir aquests reptes i cercar vies de treball, és necessari contemplar la necessitat de figures professionals que, amb perfil educatiu i des de les

competències pròpies de la seva disciplina, puguin aportar sabers, mirades, sensibilitats i eines que ajudin al centre educatiu.

És en aquest plantejament que **REIVINDIQUEM la incorporació de l'educador/a social** als centres educatius en qualitat d'agent educatiu pertanyent a l'equip docent i treballant en col·laboració i coresponsabilitat amb les professionals del centre. Una figura professional que té adjudicada com a funcions acompanyar les persones i els col·lectius en els processos de desenvolupament personal, grupal i comunitari; aconseguir una millor qualitat de vida de totes les persones, i perseverar pel compliment dels drets i deures individuals i col·lectius. Es tracta de funcions educatives que estan en total sintonia amb les necessitats i requeriments de l'educació escolar. Són professionals que, coneixedors de les necessitats i característiques de l'àmbit escolar, poden aportar més mirades socioeducatives al centre educatiu i dur a terme funcions de suport, acompanyament i recolzament envers el centre, l'alumnat, el professorat, les famílies i la comunitat.

Per tant, **DEMANEM a les administracions pertinents que S'INCLOGUI LA FIGURA DE L'EDUCADOR/A SOCIAL en els centres educatius de primària i secundària com a agent educatiu**, amb el reconeixement de funcions i responsabilitats a exercir, com ja han fet altres administracions de l'Estat espanyol, o com ja es va proposar en el darrer Ple del Parlament de Catalunya de desembre de 2018.

Barcelona, 28 de febrer de 2018

Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya

Adhesions al Manifest a la web del CEESC www.ceesc.cat.

ANNEX

Decàleg de funcions de l'educadora i l'educador social als centres educatius

1. Vetllar per la igualtat d'oportunitats educatives que demana l'escola inclusiva i el tractament de la diversitat. Parar atenció als recursos utilitzats i als plans d'actuació programats.
2. Impulsar la perspectiva comunitària del centre i de l'educació. Generar espais de col·laboració i participació de totes les persones de la comunitat escolar (alumnat, famílies, professorat...). Impulsar i gestionar la mediació en la resolució de conflictes
3. Incidir i aportar propostes per a l'educació integral de la persona, amb especial incidència en les competències interrelacionals, socials i de participació ciutadana. Crear, executar i coordinar la detecció de necessitats, el disseny, la implementació i l'avaluació de projectes i programes
4. Aportar als continguts i activitats curriculars una mirada ètica, social i comunitària. Impulsar projectes educatius transversals que incloguin la interculturalitat, la mirada de gènere i la presència de col·lectius desafavorits o discriminats
5. Aportar metodologies de treball centrades en la persona a partir de relacions ètiques, on prevalgui el vincle educatiu i afectiu i on el paper de l'educador/a és el d'acompanyar i el de l'educand el de ser protagonista actiu del seu aprenentatge
6. Recolzar el professorat en la relació amb les famílies, en el tractament dels coneixements transversals i de les competències interpersonals i socials de l'alumnat, en la perspectiva social dels coneixements i en la gestió dels conflictes.
7. Detectar, atendre i acompanyar, en col·laboració amb les persones docents, a persones o col·lectius en risc social, exclusió o patiment de discriminacions o desigualtats. Detectar i fer seguiment a infants i adolescents amb dificultats per seguir el procés d'escolarització o amb absentisme escolar.
8. Detectar i fer el seguiment de famílies vulnerables. Acompanyar, en col·laboració amb la persona tutora, a les famílies en la implicació en l'educació del seu fill o filla així com en la participació en el centre.
9. Generar relacions entre centre, entorn i societat, més concretament impulsar xarxes de relació i confiança entre el centre i les diferents realitats escolars i socials que l'envolten. Coordinar les relacions a establir amb els diferents agents o col·lectius que intervenen en l'educació dels infants i adolescents (monitoratge de menjador, activitats extraescolars...).
10. Cercar recursos extraescolars on derivar l'alumnat que els necessitin, així com les seves famílies. Ser el referent per als serveis socials comunitaris dins de l'escola.